

Hodnocení habilitační práce **MUDr Františka Nováka,PhD**

IV.interní klinika 1.LF UK a VFN Praha

Obor :**Vnitřní nemoci**

Zánět, malnutrice v nemoci a význam nutriční podpory – od metabolismu živin ke klinické praxi

Habilitační práce MUDr Františka Nováka,PhD má včetně literatury a příloh 193 stran textu.Je psána didakticky jasně s odkazy na literaturu (107 literárních odkazů včetně 4 českých) a je z ní na první pohled patrná hluboká teoretická a praktická znalost autora.Její obsah je rozčleněn do následujících dvou hlavních částí: Zánět a metabolismus lipidů a Diagnostika malnutrice a indikace nutriční péče v klinické praxi.K oběma částem jsou přílohou odkazy na publikace autora, které dále rozebírá v kontextu tematiky.V další kapitole Souhrn výsledků uvádí základní zjištěná data a jejich přínos pro klinickou praxi.Ty jsou pak ještě stručně shrnuty v Závěru.Na tuto část navazují přiložené publikace – celkem 14 - in extenso a samostatně uvedený Seznam publikací autora včetně kapitol v monografiích: celkem uvedeno 13 publikací s IF,30 recenzovaných bez IF a 12 kapitol v monografiích.

V první části se nejprve habilitant v krátkém přehledném Úvodu do tematiky zabývá hlavními směry diagnostiky a léčby malnutrice se zdůrazněním role zánětu a jeho metabolických dopadů na nutrici.

V kapitole Zánět a metabolismus lipidů rozebírá roli lipidů při zánětlivých procesech a změny, ke kterým dochází.Velmi zajímavé je konstatování, že HDL může fungovat jako protizánětlivý činitel v širším slova smyslu. Originální je i sledování týkající se paroxonázy, jejíž izoenzymy mohou hrát významnou roli při oxidačním stresu u různých typů onemocnění (kardiovaskulární choroby, diabetes,chronické onemocnění ledvin,nespecifické střevní záněty i při elektivních chirurgických výkonech).Autor se spolupracovníky jako první prokázali pokles izoenzymu PON1 u pacientů v sepsi a jeho návrat ke kontrolním hodnotám po odeznění klinických příznaků zánětu. Neméně zajímavé je zjištění o změně složení mastných kyselin a to jak s věkem, tak s rámci specifických situací i s ohledem na substituci n-3 PUFA a n-6 PUFA.

V kapitole Diagnostika malnutrice a indikace nutriční péče v klinické praxi jsou v úvodní části uvedena data ,kdy autor byl členem multicentrického mezinárodního týmu ,s hodnocením ve velkých randomizovaných kontrolovaných studiích, které byly použity i jako další doporučení postupů léčby .Dále je zde zařazena i část týkající se imunonutrice, při podávání glutaminu u kriticky nemocných i údaje o nutriční péči o pacienty s dysfagií po CMP a nádorem jícnu, hodnocení plazmatických hladin stopových prvků u

pacientů na domácí parenterální výživě a vlivu zvýšených dávek rybího oleje na domácí parenterální výživě (článek v recenzním řízení).

V Závěru habilitant shrnuje, že i běžně užívané nutriční parametry jako je albumin a HDL-cholesterol jsou validními prognostickými markery těsně korelujícími s mediátory zánětu a produkty oxidačního stresu. Pokud se týká pozitivního nutričního skríningu, vedle laboratorních parametrů by nemělo být pominuto vyšetření hodnocení tělesného složení, funkční diagnostiky svalové síly a test kognitivních funkcí.

Poslední část je přílohou 14 in extenso prací s IF, z nichž se při hodnocení vymyká publikace v JAMA 2001, příloha 7, s IF 17,569-první spoluautor. Celkový součet IF je 42,295.

Předložená habilitační práce zpracovává velmi aktuální téma klinické medicíny. Je souborem publikovaných per review recenzovaných prací s mezinárodním impaktem. Přináší nové originální vědecké poznatky a současně i potvrzuje a rozšiřuje v klinické praxi dřívější pozorování. Vychází k vlastních dlouholetých praktických zkušeností a přináší bezprostřední dopad a využití v klinice. Práce má jasně definované praktické využití v klinické praxi a mezinárodní publikační ohlas.

Doporučuji proto, aby práce byla přijmuta v předložené podobě a na jejím základě MUDr Františku Novákovi, PhD udělit po úspěšné obhajobě titul docenta pro obor vnitřní lékařství.

V Praze dne 12.9.2017

Prof MUDr Vladimír Teplan, DrSc
Interní katedra Ostravské univerzity
Subkatedra nefrologie IPVZ

